

במסורת ובארונים

ירושלים

הועדה לפעולה תרבותית קרב הספרדים בירושלים

בשבת חנוכה כ"ח בכסלו (25.12.43) תתקיים באולם הגמנסיה בגרות, רח' דוד ילין 25 ב'4 אה"צ הרצאה של הפרופ' רובנס באקי על הנושא: בעיות הילודה בישוב.

בארגון העובדים הספרדים ובני עדות המזרח בירושלים

בקר ד"ר בן-שלום.

ביום ג' כ"ה חשוון ש"ו (23.11.43) בקר במשרדי הארגון ד"ר ב. בן-שלום, מנהל מחלקת הנוער שעל-יד ההסתדרות הציונית העולמית.

הח' יצחק אלכסנדרוני מסר לו הסברה על הפעולות הנעשות בין כחלי הארגון, וכן על פעולותינו בקרב הנוער, חוג הפעילים, יצירת קבוצות נוער להכשרה חקלאית בכפר, קורס לתפירה לבנות מחוסרות אמצעים, עלון במצפה, הקורס לעסקנים העומד להפתח בקרוב וכי, ד"ר בן-שלום התענין בפרטים נוספים על מהלך העבודה ועמד על ההכרח ליצור תנועת נוער בגיל 14-10, מתלמידי בית הספר ואחרים.

לאחר השיחה בקר הד"ר בן-שלום בשעור לקורס לתפירה ובקבוצת נוער שהוכשרה לצאת לכפר. הח' ארתורו דייפורטו מסר פרטים על קבוצת הנוער הנמצאת כיום בכפר חטי"ב, התפתחותה והשגותיה. לבסוף הובעה המשאלה ליצור קשר מתמיד עם מחלקת הנוער, והד"ר בן-שלום הבטיח את כל העזרה האפשרית למפעליו. בקרוב תתקיים פגישה נוספת של מועמדי הקורס לעסקנים שבירושלים עם הד"ר בן-שלום לשם הכרה אישית של חבריו. יאוצר החכמה ליברמן.

ביום הששי 12.43.71 בשעה 8 בבקר, הוכרזה שביתה בבית המלאכה של האחים שרגא ושמואל ליברמן במרכז מסחרי ע"י סקצית פועלי המכתב שליד הארגון. השביתה פרצה בגלל הפרת זכויותיהם שנתחם בין האחים ליברמן לבין הארגון בדבר חתימת הסכם-עבודה. (ב) פיטור אחד הפועלים הוותיקים. עד כה לא היו מפירי שביתה.

בלשכה הכללית.

במשך החדש חל צמצום בעבודה בכמה מקומות תעשייה. לעומתם היו סטודיו-עבודה במסגרות "פרידמן" במקורי-חיים, כפי הנראה, ידרש עוד מספר פועלים לעבודה במקום. פועלים סודרו בכי"ח "גוגנהיים", "שמעוני-בן-יעוד.

מצב העבודה בין פועלי הבנין.

מחנות העבודה שע"י "סוללי-בונה" שהעסיקו במשך 4-5 חודשים כ-400 פועלי בנין מירושלים הולכים ימת' חסלים. רבים כבר פוטרו ובסוף החדש יוחזרו כל הפועלים לעיר. עד עתה לא נתגלו סכומים למקומות-עבודה חדשים.

הרצאת מר צ'דלי על "אגודים מקצועיים באנגליה"

ביום הרביעי, כ"ה כסלו (22.12.43) נתקיימה באולם הארגון הרצאת מר ה. א. צ'דלי המפקח המחוזי במחלקת העבודה הממשלתית על הנושא: "אגודים מקצועיים באנגליה".

האולם היה מלא מפה לפה. ונכחו חברי הוועד הפועל של הארגון, וועדי הסקציות והברים רבים. ההרצאה שתורגמה לעברית ע"י המפקח היהודי המחוזי במח' העבודה הממשלתית מר ויץ, נשמעה בהתענינות מרובה מצד הנכחים.

מר צ'דלי ומר ויץ בקרו לפני-כן, בחבריה-העבודה של הארגון ושוחחו עם חברי הוועד הפועל והעובדים. מסכה לכבוד חנוכה.

חוג הפעילים שליד הארגון, עורך ביום השלישי.

לזכר נעדרים

הד"ר משה בריל ז"ל

הד"ר משה בריל, אחד החוקרים הצעירים שנשקף לו עתיד חשוב בשדה-המדע העברי, ואשר מילא תפקיד נכבד, בהצגת הבעיה של ילדי הרחוב בירושלים, הודות לתקינות שערך בשדה זה - מת משבץ הלב בגיל של 33 שנה, יומים לאחר שנולדה לו בת שנייה.

המנוח היה חי בקצב מוגבר של איש, המיועד למיתה להתאמץ להשיג בחייו עד כמה שאפשר להשיג כטרם ישיגו המוח.

מורה, פסיכולוג ופדגוג מדעי. יליד צפת, תלמיד בית-המדרש למורים "מזרח" בירושלים והאוניברסיטה בניו-יורק, בה הוכתר בשלושה תוארים ולידה עבד עבודה מדעית-שמושית, היה קשור למחלקת החנוך של האו-ניברסיטה העברית מעת הוסדה.

לעבודתו המקפת והמגוונת, היו שלושה מרכזים עיקריים: א) הילד המקופח מצד הטבע או החברה. לאלה הקדיש את מחקריו. עליהם כתב את החבורים: הילד כבד השמיעה, ילדי הרחוב בירושלים, ילדים עבריינים, ילדי הפליטים (ילדי טהראן) ועוד.

ב) חוקי ההוראה והשימוש הנכון לשם בדיקה מדעית, מחקריו על ההשארות בכתה וסבותיה, הישגו למוד החשבון בכתות מסוימות והקלת לימוד הלשון הערבית. מחוץ למלונו "ערבית-ביסית" הכולל את המלים השכיחות כעלונת הערבית היומית, כתב עם שני חוקרים צעירים ממנו, ספר מקיף שיופיע בקרוב.

ג) ההשכלה הפדגוגית והפסיכולוגית של המורה העברי בא"י. אף על גישא זה כתב כמה מחקרים. הד"ר בריל הקדיש תמיד תשומת לבו לבעית הילד הסובל, לתלמיד בבית הספר ולמורה המשתלם. מלא חיים היה אך לא זכה להשלים חייו ומת באבא.

אלה המואבים את כאב הילד העובד וזכריהו תמיד לטובה כאלה המאליה שנלחמו למען ביצור הנגע הזה ממחננו. יהי זכרו ברוך.

ש. ד. סורסקי ז"ל

בשבת שעברה מת מיתה טרופה על הרחוב-הכרמל, המהנדס הראשי לבנין של חברת החשמל לא"י ש. ד. סורסקי ז"ל.

לפני 25 שנים עלה לארץ באנגליה כמהנדס של ההנהלה הציונית. עבד במקומות שונים בארץ וישיבניע לו על תכונותיו של פ. רוטנברג ז"ל. נצטרף אליו וביאו עבד כמהנדס בחברה. הוא אשר תוכן את התכניות של הכח בארץ. היה אחרון אשר ובן אשר הוא משפחה מיוחסת מירושלים. בן 46 היה כמימי. סבל בזמן האחרון ממחלת כליות ולחץ דם. המית בא בהתרחצני באבטיה-תנצבה.

אור לנר-שימינו דחננכה, (28.12.43) בשעה 7 בערב באולם הארגון, מסב נאה וכבוד הניכב בתכנית-עשרה ומגוננת. בתכנית: א) הרלקת הנרית. ב) פתיחה ג) זיגנה (קלרנט, פנתר). ד) הופיעת אמנותיות. ה) זמרה (רומנסית ספידיות ע"י יצחק לוי בלתי פנתר). ו) המ' הניכב (הפצועות). ז) עתן הותילי, זמרה בצבוי, רמזים משחקים יכונין.

חוסר יושר אצל מטיפים ליושר

מכתב אל המערכת

הגיע הזמן להתריע על המנהג הנפסד של יעד אגודת העתונאים בירושלים לנהוג הפליה כלפי כמה מחברי האגודה: בכל פעם שיש מיסיה חשובה מוכיח הוועד רק חלק מן החברים, ומן השאר - שהוא חושב אותם כנראה כפחותים במעלה - הוא מינע את ההשתתפות במסיבות האלה, אין לראות בהן רק עמל כוסרי, אלא מביא נזק עתונאי-מקצועי למקופתם. מי נתן רשות ליצע להפלות בין חברים ולקפח את זכותם? אנשים המטיפים כל ימיהם לצדק וליושר הם עצמם וראי חייבים לנהוג ביושר כלפי אחרים, על אחת כמה כלפי חברים.

חבר ותיק

משפחת עבו בצפת

(סוף מעמוד 7)

עליהם לשלם גם סכום כסף מס'הירשום, וכדי להעביר מעליהם את רועי-הגזרה, פנו הבידואים אל האחים עבו בצפת, שהיו נתיני-צרפת, ואחד מהם היה, כאמור, קונסול ממשלת-צרפת, בבקשה להוציא אותם מן המיצר ע"י שיכנסו תורת שותפים לנחלתם "אזובי", ואז יוכלו להגן עליהם מפני הממשלה, כי הבידואים אריסים להם. האחים עבו לא נמנעו מעשות להם הסוכה הזו. הם נתנו לבידואים כסף אף שלמו את מס'הירשום ואת האדמה רשמו עליהם. הבידואים ניצלו מן-הצרה והאחים עבו היו לבעלי-הנחלה. ההדגשות שלי - ש. א. ג.

אח"כ מכר הקונסול עבו את האדמה לעולים החדשים מפילין ומגמניה - וכך נוסדה יסודי-המטה שהיא המושבה הראשונה באזור ביצות-ה"חולה" שבגליל העליון. חתנו של הקונסול, מר לוי לויבובסקי וקרובי החכם שלהם מזרחי, נצטרפו בפועל כאכרים למתישנים הראי שונים.

משרדי-הבונים ומבניו היסוד ליישוב החקלאי העברי בגליל - החלו באוולת עקבה-חולה. בי צפונות מיטב התקוות לפיתוח הגליל נשארי מעטים. חד מאלה הוא מר מאיר עבדי - יבדל לחיים ארוכים - בנו של הקונסול הצרפתי המנוח רבי-הפעלים יעקב חי עבדי ז"ל, המתגורר עד היום בצפת העתיקה, שבה נולד. בימי השלטון התורכי היה האיש כבובד יאד בעיני-השלטונות ובתקופת סינות, לפני מלחמת העולם הראשונה, כיהן כחבר המועצה של עיריית צפת. משפרצה המלחמה הראי שינה הציל מאיר עבו כמות 12 יתורים כריסטי-צפת, שהועמדו לדון בפני ביוריסטט צבאי, אחר יתרו חשודים ברנול לטיבת הצרפתים (ב-1918) וזיעות גם פעולותיו נגד ה"ג'סיני" בתקופת סינות. להציל יתום רבים כריספחית עניית. בשנת 1898 עלה לידו להציל נערה יהודייה, שנתפסה ע"י ערבים שניסי להספיץ עליה המוות דתה. בעצם ייס'השטי, הוציאה כמות-הנוער כמות-הצפתי והתורה לבי-התורה.

עד היום נשנים בית עבדי בעום כוונם הכורתי עטני לייצאים בתחלובת בכל הוג עיפיה ליברמן ע"י סי טמעין ברייחאי במיוון הכרמית כרם זה נשנים בית שנים רבית הפנתה לייסוד כל חלני העם.

יזרענו מאיר עבדי אשר אשתה חוג את יום מלאית לו נשנים שנה ונכח על הציונים האדוניים של תקופה רבתהה כחן ישיבוי יאחד מיוצרי תרבות של צפת ביתה הגליל העליון. לכל הנכם יזרענו, מה לחי!

בקר מר אלמאליח אצל הקונסול התיירני הכללי בירושלים

מר א. אלמאליח, חבר תרבות ועד הארצי, ביקר אצל הקונסול התיירני הכללי חיים מויזשויס ואמר לו שבס הישים העבדי הצלחה בכריתו הרחבה מא"י עד אלמאליח הביע את קמיון שהחיים התיירנים יהיו ימים תמיד בין הישים העליון של הישים והתיירנים התיירנים כתיירניים וישבו על רגליהם כתיירנים ארץ היש ע"י אלמאליח את צער הישים על האסיי שכתה לתיירנים קבם חקש החרש וישבו את תמזיו הישים נשנים.

כתמיש השיחה עמד מר אלמאליח עד הישים יופה שעשתה על הישים העבדי בא"י הודיעה על הישים קצב רים מיון הפעילים הארציים כתיירנים אשר נשנים יעבדי דת כמה בגלל אי יוכלתם לשלם את סכומי נש הישנות שהישימי עליהם ישיבותם היו הרבה יותר מ הישנות בארץ ועד התיירני את הצער חוג מצד הממשלה התיירנית. הישימיס הכללי חודה לפר אלמאליח וישבו לפרשי למשלתית את הדברים שנמשלו לו. כי הפנתה לפרשי ביחס הירודת בעקבר בין הקונסולית והישים העליון של הישים היהודי בארץ.